

Küçük, Yeşil Adamlar

Evrende yalnız mıyız, değil miyiz sorusu, insanlığın kafasını kurcalayan bir soru. Galaksimizin bir yerlerinde ya da farklı galaksilerde yaşam olabileceği düşüncesi kimi insanların hoşuna giderken kimilerini de tedirgin ediyor. Dünya-dışı yaşamların var olduğu düşünülen ilk gök cismi Ay'dı. Samsat'lı Lukianos'tan Jules Verne'e kadar birçok yazar Ay'a gitmeyi düşündü; Ay'lılar üzerine teoriler üretti. Bu durum, ilgiler Mars gezegenine yönelinceye değin sürdü. Teleskoplar Mars gezegenini gözlerken, bilim adamları da çeşitli kuramlar ortaya atıyorlardı. Güneş sisteminin oluşumuna ilişkin on dokuzuncu yüzyılda itibar edilen bir kurama göre, başlangıçtaki toz ve gaz bulutunun büzülmesi sonucunda Güneş oluşurken, gezegenler de en dışardakinden en içerdekine doğru sırayla oluşmuşlardı. Buna göre Mars Dünya'dan daha yaşlıydı.

Mars'ta hayat olduğu ve daha yaşlı bir gezegen daha uzun bir gelişme sürecine sahip olacağından, bu hayatın bizimkinden üstün bir uygarlık yaratmış olacağı varsayımı kolayca kurulabilirdi. 1877 yılında Mars, Dünya'ya her zamankinden daha fazla yaklaşıncı birçok teleskop ona çevrildi. Giovanni Schiaparelli adlı bir gözlemci, gezegenin yüzeyinde her biri büyükçe iki köyü alanı birleştiren oldukça kalın koyu çizgiler gördüğünü bildirdi. Schiaparelli onlara İtalyanca'da "boğaz" anlamına gelen ve büyük su kitlelerini birleştiren ince su yollarına verilen ad olan canali adını verdi. Ama sözcük bir süre sonra İngilizce'de insan yapısı su yolu anlamına gelen kanal olarak kullanılmaya başladı. Böyle bir niteleme bile Mars'ta akıllı yaratıkları barındıran bir hayatın varlığını ima eder gibiydi.

Çizilen tablo, çekim alanının güçsüzlüğü nedeniyle sularını yavaş yavaş yitirmekte olan bir gezegen tablosuydu. Mars'taki eski ve ileri teknolojiye sahip uygarlık gerekli olan suyu gezegenin son kaynağı olan buzul şapkalarından taşımak için dev kanallar yaparak, kuraklığı önlemeye umutsuzca çalışıyordu. Bu teoriler, bilimkurgu yazarı H. G. Wells'in ilgisini çekiyordu. 1898 yılında gezegenler arası savaş hikayelerinin ilki olan "Dünyalar Savaşı" adlı kitap yayımlandı. Bu kitabda Wells, Mars'ı canlı tutma konusundaki umutsuz mücadelelerinden vazgeçerek, sulak ve bereketli Dünya'ya göç etmeye, gerekirse zor kullanarak fethetmeye karar veren Mars'ları anlatır. Kitabın yarattığı etki büyüktür. O tarihten sonra bilimkurgu yazarları Mars'ta bir yaşam ve ak-

lın varlığını tartışmaya bile gerek görmezler. Kanallar, gerektirdikleri yüksek teknolojiyle birlikte kabul edilir. Marslılar vardır. "Saldırı bundan altı yıl önce patlak verdi. Mars, tam karşımızdaki konumuna yaklaşırken, Cava'daki Lavelle Gözlemevi gezegenimizin üzerine akkor halinde büyük bir gaz kütesinin patlatıldığını gösteren astronomik değişiklikler saptadı." Dünyalar Savaşı adlı kitap 1938 yılında Orson Welles tarafından radyoya uyarlanmıştır. Welles'in etkileyici sesi o kadar gerçekçidir ki, birçok Amerikalı Dünya'nın gerçekten işgal edildiğini düşünerek paniğe kapılır.

H.G. Wells'in başlattığı Marslılar çılgını, Ray Bradburry, Robert Heinlein, Poul Anderson gibi birçok şöhretli bilimkurgu yazarıyla sürer. Marslıların her türlü tasarılmıştır. Büyük ya da küçük olabilirler, belki korkunçtur, belki de komik, Belki yeraltında yaşıyorlardır, belki de hepsi düşmandır. Yalnız bu tipler arasında biri, insanların aklında Marslı deyince oluşan en yaygın tanımdır: Başlarında antenleri olan, küçük, yeşil adamlar.

Dünya'dan Mars'a giden araçlar, Kızıl Gezegen'in sırlarını çözmeye çalışıyor. Kim bilir, bilimadamlarını hiçbirini inanmasa da en mutlu edecek şey belki de Mars'ta küçük yeşil adamlar bulmak olurdu.

Gökhan Tok

Kaynaklar:
Astron. I. Güneş Sistemi Öyküleri, Çev. N. Ökmen, Maya Yayınları, 1985
Wells, H.G. Dünya'nın Sonuna Doğru, Çev. Ö. T. Tışkin, Bozkan Yayınları, 1983

